

Preken julaften 2009 i Lørenskog kirke

Kapellan Elisabeth Lund

Av og til har jeg mareritt om at jeg skal opp til eksamen neste dag. Som regel i matematikk. Da jeg gikk på videregående drev jeg mye med matematikk. Jeg var ganske god også. Men nå har jeg glemt det meste. Jeg hadde gjort det skikkelig dårlig på en eksamen.

Men selv om det meste er glemt, så husker jeg noe. Jeg husker for eksempel at vi lærte at en sirkel bare med ett eneste lite punkt berører en linje, en tangent.

På ett bestemt sted er det kontakt, og de to rører hverandre.

Juleevangeliet forteller akkurat det samme: Til en tid, på ett sted og i ett menneske kom Gud til verden og ble en av oss. Underet skjedde da Jesus ble født i Betlehem.

Så trilla sirkelen videre og julebudskapet har gått fra generasjon til generasjon gjennom over 2000 år. Nå, i dette øyeblikket, her i Lørenskog kirke, når det oss igjen.

Dette hellige evangelium står skrevet hos evangelisten Lukas i det 2. kapittel:

Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskrives i manntall. Denne første innskrivning ble

holdt mens Kvirinius var landshøvding i Syria. Og alle drog av sted for å la seg innskrive, hver til sin by. Josef drog da fra byen Nasaret i Galilea opp til Judea, til Davids by Betlehem, siden han var av Davids hus og ætt, for å la seg innskrive sammen med Maria, sin trolovede, som ventet barn.

Og mens de var der, kom tiden da hun skulle føde, og hun fødte sin sønn, den førstefødte, svøpte ham og la ham i en krybbe. For det var ikke plass til dem i herberget.

Det var noen gjeterere der i nærheten som var ute og holdt nattevakt over sauene sine.

Med ett stod en Herrens engel foran dem, og Herrens herlighet lyste om dem.

De ble meget forferdet. Men engelen sa til dem: «Frykt ikke! Jeg kommer til dere med bud om en stor glede, en glede for hele folket: I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren.

Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.»

Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sang: «Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker som har Guds velbehag!»

Slik lyder Herrens ord.

Har juleevangeliet noen verdi hvis det ikke er en sann historie?

Er det noen vits i å feire jul hvis det ikke er sant at Gud ble menneske i Jesus?

Jeg tror at Jesus er født. At Gud har kommet hit. Derfor er Gud her nå.

Juleevangeliet er det store underet. En fantastisk skatt.

Er du skeptisk?

Enten er det sant det Bibelen forteller: at Gud virkelig er blitt menneske og en av oss. Og er det først sant, så er dette verdens viktigste nyhet og ingen ting er lenger som før.

Eller så er juleevangeliet et stort bedrag som vi raskest mulig burde slutte både å lese, gjenfortelle og preke over.

Noen løsning midt imellom finnes ikke. Det er sant eller ikke sant.

Som kristen kirke vil vi si at vi tror at underet har skjedd. Det skjedde på et sted, til ett bestemt tidspunkt da Maria fødte Jesus. Akkurat som sirkelen berører linjen på ett punkt, forteller det kristne juleevangelium at Gud ble menneske i Jesus Kristus.

Hvis det er sant, betyr det at vi har en Gud som bryr seg. Som kom den gangen fordi han elsker oss.

Juleunderet skjedde fordi Gud vil ha med oss å gjøre. Jesus kom til jorden, ble født og ble et menneske fordi Gud bryr seg om hvordan vi har det.

Jesus ble født midt i mørket. En natt, i en skitten og mørk stall. Av fattige foreldre.

Og de første som fikk høre budskapet om at han var født, var noen gjeterere. Gjetere gikk for å være småkriminelle, og folk likte ikke å ha dem for tett innpå seg. De var skitne og lukta vondt også, fordi de stort sett var ute sammen med en flokk sauer.

De var også de første som kom på barselvisitt da Gud selv ble født på jorda.

Jesus kom til verden sånn som verden kan være. Mørk og møkkete og uten glans.

Som en skatt på søppeldynga.

Gud vil komme til oss uansett hvordan livet vårt ser ut. Gud er hos oss, i vår virkelighet sånn den er.

Selv om vi kanskje ikke vet det og ser det.

Forfatteren Martin Buber forteller om den fromme Rabbi Jonatan fra Warszawa.

Jeg har lyst til å fortelle dere en historie om ham.

En natt har Rabbien en drøm. Han drømmer, at det under en bro, i byen Krakow, ligger en nedgravd gullskatt.

Med en gang han våkner, pakker han alt og reiser av gårde.

Det er mange mil å gå, og etter noen dagers slitsom vandring når han frem til byen. Men når han finner broen, oppdager han at den er sterkt bevoktet av soldater.

Det er umulig for ham å komme seg ned under broa for å grave opp skatten.

Rabbi Jonatan blir veldig skuffet. Han har gått så langt for å hente skatten. Et par dager driver han rundt omkring i håp om å finne et ubevoktet øyeblikk så han kan smette under broa.

Men det var veldig godt vakthold ved broa og til slutt får den vakthavende offiser øye på ham og roper ham til seg. "Hva gjør du her? I flere dager har du listet deg rundt denne broen - er du en spion?"

Så må Jonatan fortelle hvorfor han er kommet.

"Ha!", ler offiseren, "hvis jeg skulle farte land og strand rundt hver gang jeg drømte om en skatt, så kunne jeg ikke få gjort noe annet. Så sent som i natt drømte jeg om en from Rabbi i Warszawa. Han vet det ikke, men under kakkelovnen hans er det begravd en skatt. Men hvem ville vel tro på det? "

"Mange takk", sa den fromme Jonatan fra Warszawa, og skyndte seg hjemover.

Han lette under kakkelovnen sin, og der fant han skatten. Den hadde ligget der hele tiden, hjemme hos ham selv!

Vi tror ofte at vi må lete helt andre steder enn hos oss selv for å finne Gud.

Vi bærer juleevangeliet, budskapet om at Gud har kommet, i oss. Det er en stor skatt. Gud har kommet hit. Helt inn i livene våre. Vi kan finne Jesus i våre egne hjem og i våre egne hjerter.

Det var ikke plass til Jesus i noen av herbergene i Betlehem. Er det plass til Jesus, til Frelseren, hos oss? I våre hjem, i våre liv?

Når vi skal feire jul, så vil vi gjerne at alt skal være nokså idyllisk. Eller jeg kan iallfall snakke for meg selv. Jeg har ofte håpa på det.

Men det er en god del mennesker som ikke gleder seg til jul. I jula blir alt som er vanskelig forsterka, kanskje fordi vi har sånne idyllbilder i hodet. For de fleste er jul koselig og ganske idyllisk, men det gjør vondt å prøve å leve en idyll hvis det ikke er virkelig.

I vår familie mangler vi en viktig person i år. Vi har blitt en mindre, og jula blir ikke idyllisk.

Uansett. Det har lært meg litt mer om at vi må se på det vi har. Vi må kose oss med maten selv om noen av barna skriker og nekter å spise. Også denne dagen. Vi må se at vi har hverandre. Vi må tørre å være mennesker sammen.

Hvis Gud kunne bli menneske, kan vel vi også være det.

Han vi feirer i jula vil være i den virkeligheten vi har. Han gleder seg med de glade og sørger med de sørgende.

Da Gud ble født i en mørk stall viste han oss en gang for alle at han ikke trenger all verdens fasiliteter for å komme til oss mennesker. Han vil være midt i våre liv.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir en sann Gud fra evighet til evighet.